

دولت

رندولف بویت
بصیر علاقه‌بند

۱. پیش‌گفتار
۲. مقدمه
۳. باستان‌شناسی و تاریخنگاری
۴. باستان‌شناسی و تاریخ
۵. دولت و ملت: حکومت و کشور
۶. دولت و ملت: جامعه و ملت
۷. دولت و ملت: اقتصاد و ملت
۸. دولت و ملت: فرهنگ و ملت
۹. دولت و ملت: سیاست و ملت
۱۰. دولت و ملت: حقوق و ملت

سرشناسه: بورن، رندولف، ۱۸۸۶-۱۹۱۸ م. Bourne, Randolph Silliman, 1886-1918

عنوان و نام پدیدآور: دولت / رندولف بورن: مترجم: بصیر علاقه‌بند

یادداشت: عنوان اصلی: **The State.**

موضوع: دولت، جستار

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

شناسه افزوده: علاقه‌بند، بصیر، ۱۳۶۸، مترجم

رده‌بندی کنگره: JCI۱

رده‌بندی دهی: ۳۲۰/۱

شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۳۵۷۴۸

شابک: ۹۷۸-۶۰۶-۱۳۷۰-۰۰۰۰-۰

مشخصات ظاهری: ۱۴۰۳/۵، ۱۲۰ اس‌م

مشخصات نشر: تهران: راندولف

دولت

اتاق کشمکش

نویسنده: رندولف بورن

مترجم: بصیر علاقه‌بند

ویراستار: مهدی سبزی

نمونه‌خوان: زهره دودانگه

صفحه‌آرا: محبوبه نهاله

مدیر هنری و طراح جلد: محمدرسول شکرانی

چاپخانه: فارابی

چاپ اول: بهار ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۹۰۰۰۰ تومان

نشانی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان منیری جاوید

کوچه شهرزاد، پلاک ۴، تلفن: ۰۲۱۶۶۳۴۵۰۶۴

تلفن همراه: ۰۹۰۵۱۵۱۳۷۰۲

www.raybodpub.com

info@raybodpub.com

@ raybodpub

www.ketab.ir

فهرست

- ۷ پیش‌گفتار
- ۱۳ مقدمه
- ۱۷ یادداشت ناشر انگلیسی
- ۱۹ یادداشت مترجم
- ۲۳ ۱- دولت، ملت، حکومت، کشور
- ۳۳ ۲- جنگ و گله انسان‌ها
- ۳۷ ۳- روان‌شناسی دولت
- ۶۳ ۴- پیدایش دولت آمریکا
- ۸۳ ۵- نظام حزبی

پیش‌گفتار

رندولف بورن

همچون یکی از ساکنان این کره خاکی آمد بدون این‌که با انتخاب محل زندگی یا پیشه‌اش، دلشاد شود. او گوزپشت بود، نوّه کشیشی پروتستان، که در سال ۱۸۸۶ در بلومفیلد نیوجرسی به دنیا آمد و همان‌جا به دبستان و دبیرستان رفت. در هفده‌سالگی به مورپس‌تاون نقل مکان کرد تا مشی یک تاجر شود. از کار در کارخانه تولید صفحات پیانولا در نیوآرک، نمونه‌خوانی، کوک‌کردن پیانو و هم‌نوازی در یک استودیوی آواز در کارنگی هال، به دانشگاه کلمبیا راه یافت.

در کلمبیا، زیر نظر جان دیویی تحصیل کرد. برای سفر به انگلستان، پاریس، رم، برلین و کپنهاگ کمک هزینه تحصیلی دریافت کرد و کتابی در مورد مدارس گری^۱ نوشت.

* تمام پانوشت‌ها از مترجم هستند.

۱. Gary: شهری در ایالت ایندیانا ای آمریکا که در سال ۱۹۰۲ (یک سال پس از تأسیس شهری برای سکونت دائمی کارکنان کارخانه فولاد شهر) یک نظام نوین آموزشی در آن مستقر شد که تا حدود زیادی از آرای تربیتی فیلسوف آمریکایی، جان دیویی، تأثیر پذیرفته بود. این نظام به برنامه گری (Gary Plan) شهرت یافت و کتاب بورن در واقع به آن می‌پرداخت:
Bourne, R. S. (1916). *The Gary Schools*. Houghton Mifflin.

در اروپا موسیقی گوش داد، مقدار بسیار زیادی واگنر و اسکریابین
و برای خودش یک شتل سیاه خرید.
این کوچک‌مرد گنجشک‌مانند،
این خرده‌گوشت کج‌و‌معوج پیچیده در شتل سیاه،
همیشه درگیر درد و بیماری،
سنگریزه‌ای در قلماسنگش گذاشت
و یک‌راست بر تخت پیشانی جالوت کوبید.
او نوشت: جنگ عامل موفقیت دولت است.

نیمی موسیقی‌دان، نیمی نظریه‌پرداز آموزش و پرورش (ضعف سلامتی، فقر،
ناهمجاری‌های بدنی و تیرگی رابطه با خانواده‌اش، دنیا را از چشم رندولف بور
نینداختن و مرد شادی بود، عاشق دی مایسترزینگر و نواختن باخ با دستا
بلندی بود که با سحرهای ایدهای ساز و دختران زیبا و گفت‌وگوهای شبانه
در اختیارش می‌گذاشت. وقتی داشت از ذات‌الریه می‌مرد، دوستی برایش
یک اِگ‌ناگ^۱ خرید؛ «به رنگ زردس نگاه کن، زیباست!» اینها را که گفت
شمع وجودش در تب و هذیان رو به خاموشی رفت. او مرد شادی بود. تن
شدید ایده‌هایی که کلمبیای آن دوران را فراگرفته بود به بورن هم سرایت
کرد. نوشیدن باده گلگون از سیوی لبریز از تعالیم جان دیویی، دید شفاف
واضحی به او داد

از معبد درخشان دموکراسی اصلاح‌شده
از آزادی نوین^۲ ویلسون^۳؛

۱. Eggnogg: نوعی نوشیدنی الکلی حاوی شیر یا خامه، شکر و البته تخم‌مرغ.

۲. New Freedom: طرحی شامل برنامه‌های مترقی که وودرو ویلسون برای کارزار
انتخاباتی‌اش در سال ۱۹۱۲ تدارک دیده بود و مبنای آن بر اصلاحاتی در زمینه تعرفه‌ها،
گمرکی، قانون کار، تجارت، کشاورزی و بانکداری قرار داشت. این طرح به نقشه راه دولت
ویلسون بدل شد.

۳. Woodrow Wilson: رئیس‌جمهور آمریکا از سال ۱۹۱۲ تا ۱۹۲۰.

اما او ریاضی‌دان بسیار خوبی هم بود، چرا که می‌بایست معادلات را حل می‌کرد؛

در نتیجه

در بهار دیوانه‌وار سال ۱۹۱۷ در جایی که نامش بر سر زبان‌ها افتاده بود، یعنی نیو ریپابلیک،^۱ به تدریج محبوبیتش را از دست داد؛

چون آزادی نوین را سربازگیری می‌خواند، دموکراسی را [شعار] در جنگ پیروز شو، اصلاحات را تضمین بازگشت وام‌های مورگان،^۲

پیشرفت و تمدن و آموزش و پرورش را

اوراق قرضه^۳ لیبرتی^۳ بخر،

سربازان وحشی آلمانی را به رگبار ببند،

و مخالفان را زندانی کن.

او از نیو ریپابلیک استعفا داد؛ فقط سون آرتس^۴ جسارت انتشار مقاله‌های ضدجنگش را داشت. حامیان مالی سون آرتس پول خود را به جای دیگری

۱. The New Republic: مجله‌ای آمریکایی در حوزهٔ سیاست، هنر و فرهنگ معاصر که تنی چند از سران جنبش ترقی‌خواه آمریکا آن را در سال ۱۹۱۴ تأسیس کردند. دوران همکاری با بورن، نیو ریپابلیک مشی لیبرال و ترقی‌خواه را دنبال می‌کرد اما با طرفداران مجله از ورود آمریکا به جنگ جهانی اول این همکاری پایان یافت.

۲. J.P. Morgan & Co.: یکی از عظیم‌ترین مؤسسات مالی آمریکا و جهان که در زمینهٔ بانکداری، سرمایه‌گذاری و سایر حوزه‌های مرتبط فعالیت می‌کند و در سال ۱۸۷۱ تأسیس شده است. آن را به اختصار مورگان نیز می‌خوانند. در جریان جنگ جهانی اول، این مؤسسه در زمینهٔ اعطای وام و دیگر کمک‌های مالی، لابی‌گری و همچنین دلالتی قراردادهای تسلیحاتی با دولت‌های انگلستان و فرانسه همکاری‌های همه‌جانبه‌ای داشت. دوس پاسوس بر آن بود که مورگان برای تضمین بازگشت وام‌هایش به انگلستان و فرانسه، دولت آمریکا را در موقعیتی قرار داده بود که در نهایت چاره‌ای جز ورود به جنگ جهانی اول نداشت؛ زیرا بخش قابل توجهی از این وام‌ها با انتشار اوراق قرضهٔ فدرال تأمین شده بود و عدم بازپرداخت آنها می‌توانست به فروپاشی نظام بانکی آمریکا منجر شود.

۳. Liberty bond (Liberty loan): اوراق قرضه‌ای که دولت آمریکا در جریان جنگ جهانی اول برای پشتیبانی از متفقین منتشر می‌کرد.

۴. The Seven Arts: مجله‌ای آمریکایی در زمینهٔ ادبیات، هنر و فرهنگ که از سال ۱۹۱۶ تا ۱۹۱۷ فعالیت می‌کرد و در کنار انتشار متون معمول، نظر هنرمندان و ادبا در مورد مسائل روز را نیز بازتاب می‌داد. بورن در این یک سال به‌طور مرتب با سون آرتس همکاری داشت و تعداد قابل توجهی از آخرین جستارهایش که عمدتاً مضامین ضدجنگ داشتند، در این مجله به چاپ رسیدند.

مقدمه

اگر به نحوی از انحاء رندولف بورن ناگهان در دنیای امروز به زندگی بازمی‌گشت، به اندازه برخی کسان که هنوز نمرده‌اند، تعجب‌زده یا تعجب‌برانگیز نمی‌بود. اما برای اجتناب از خطر نهفته در مقایسه دوره‌های تاریخی، بهتر است بگوییم دنیا را گرفتار همان اروپای سابق یا حتی بدتر می‌دید. پیش‌تر در ۱۹۱۸، سال مرگ او، همچون اکنون، جنگ جهانی، اروپایی درهم‌شکسته با مردمی گرسنه و مایوس از خود بر جای گذاشته بود و به قول یکی از معاصران بورن، «آمریکایی به ستوه آمده از هراس و عدم مهارت و دسته‌های متعصب»، گرچه از دهه گذشته قابل تشخیص بود که لیبرال‌ها - همچون نیو ریپابلیک و نیشن^۱ - در زمانه ما از دل جنگ سر برآورده‌اند، چون که علاوه بر حمایت تمام‌قد از طبقه حاکم، به سرسپردگی اعتیاد پیدا کرده‌اند و از فاصله بعید خود با میراث خوداتکایی لیبرال یقین حاصل نموده‌اند، میراثی که کسانی چون امرسون^۲ و ثورو^۳ مروجش بودند. اینها همان لیبرال‌های زمان بورن هستند که تسلیم هیاهوی جنگ در راه اهداف پرطمطراق شده

۱. The Nation: یکی از قدیمی‌ترین مجلات فعال آمریکایی که در سال ۱۸۶۵ تأسیس شده و مشی ترقی‌خواه را دنبال می‌کند. محتوای مجله شامل اخبار و مطالب مروری و تحلیل مسائل سیاسی و فرهنگی است.

2. Ralph Waldo Emerson

3. Henry David Thoreau

دولت هیولایی روسیه، الیگارش‌ی حزب کارگر در انگلستان یا کوریوراتیسم (رسته‌باوری)^۱ اتمی سریعاً در حال پیشرفت آمریکا مواجه می‌شد، مجبور نبود حتی ذره‌ای در نظراتش بازنگری کند.

پس جایگزین چیست؟ مرگ به رندولف بورن هرگز اجازه نداد سوییته سازنده بحث خود را به تمامی توسعه دهد. اما در همه نوشته‌های دوران متأخرش، اشاراتی ضمنی به فلسفه آنارشسیسم و پیدایش جامعه‌ای غیرمتمرکز و تعاونی دیده می‌شود که زمینه شکوفایی تعهد شخصی انسان را فراهم می‌آورد. این همان جایگزین عملی‌ای است که آنارشسیست‌های اسپانیایی (خاصه کاتالونیا) طی انقلاب لیبرتارینی سال ۱۹۳۶ در باهمستان‌های تعاونی خود برای دولت‌گرایی ارائه دادند.

تا پیش از آن که دولت ما را به نابودی کامل نکشاند، همه‌جا باید به دنبال این جایگزین باشیم.

مایکل گریگ،^۲ ۱۹۴۶

www.ketab.ir

۱. Corporatism: «بر مبنای این نظریه ... جامعه سیاسی از گروه‌های ناهمگون اقتصادی و شغلی تشکیل شده است، و در نتیجه، هر شهروند می‌باید بر اساس حرفه خود در جامعه مشارکت سیاسی داشته باشد، نه با انتخاب نماینده بر اساس محل زندگی خود. ... در عمل، رژیم‌های متمرکز فاشیست این نظریه را پذیرفتند. فلسفه رسته‌باوری بر دو اصل قرار داشت: (۱) فرد نباید از نظر سیاسی تنها شهروند دولت شمرده شود، بلکه باید بر حسب وظیفه‌ای که در جامعه انجام می‌دهد، کارگر، کارفرما، کشاورز، پزشک، آموزگار، وکیل، و جز آنها شناخته شود، و چون مسائل کلی سیاست برای توده مردم پیچیده است، اینان تنها حق نظردهی در امور شغلی خود را دارند؛ و از این‌رو (۲) تنها سرآمدان حاکم، که از امور پیچیده‌ای که بر کل جامعه اثر می‌گذارد، سر درمی‌آورند، شایسته حکومت و نظردهی در سیاست هستند. این مفهوم در اساس افلاطونی است و در عصر جدید متفکران ضد دموکراسی مانند ادموند برک و هگل از آن جانبداری کرده‌اند. در جاهایی که از الگوی ایتالیای فاشیست تقلید کردند، رسته‌باوری را با اشتیاق پذیرفتند. پرتغال در ۱۹۳۳، اتریش در ۱۹۳۴، اسپانیا در ۱۹۴۹، برزیل در ۱۹۳۷، و سرانجام، آرژانتین در دوره دیکتاتوری پرون (۱۹۴۳-۵۵)، این سیستم را پذیرفتند.» (دانشنامه سیاسی، ۱۳۸۲، داریوش آشوری، انتشارات مروارید، صص ۱۶۶-۱۶۵) در این‌جا «رسته» در معنای صنف به کار رفته است.

یادداشت ناشر انگلیسی

امروزه رندولف بورن را با یک چیز به یاد می آورند: جمله قصارش، «جنگ عامل موفقیت دولت است.» به بیان دقیق تر، [فقط] جمله قصارش را به یاد می آورند؛ از میان مردم نفری که این جمله را شنیده اند، احتمالاً یک نفر هم اسم نویسنده آن را نمی داند و از هر صد نفرشان یکی هم منبع آن را نمی شناسد. این جستار، یعنی دولت، همان منبع است.

اما دولت، بسیار بیش از منبع یک جمله قصار به یادماندنی است؛ در واقع، کاوشی غالباً تیزهوشانه در چیزی است که بورن در عنوان «گریزه گله ای» نام می برد - پشت کردن به اصول و خود و ادغام خود با «گله ای که در زمان جنگ از فرط میهن پرستی دیوانه شده. بورن به خوبی تأثیرات سوء این پشت کردن به تصمیم گیری و تعهد فردی را واکاوی می کند. سراسر دولت پر از ایده های درخشان و به یادماندنی است.

اما این جستار تقریباً در حد یک پیش نویس اولیه است؛ و به وضوح این را نشان می دهد. بورن آن را کمی پیش از مرگش نوشت و به احتمال زیاد هرگز بخت ویرایشش را نیافت. بنابراین، اولین نسخه ای که از آن به چاپ رسید حاوی لغزش هایی در دستور زبان، نقطه گذاری و املا بود. برای نسخه حاضر، تصحیح مختصری انجام دادم و فقط درخصوص اشتباهات محرز دست به تغییر زدم. غالب این تغییرات شامل چیزهایی از این قبیل بودند:

جستار و حواشی ترجمه‌اش بگویم تا مؤلف مجادله‌برانگیزش. همان‌طور که بوفه هم اشاره می‌کند، پس از مرگ بورن در ۲۲ دسامبر ۱۹۱۸ (بر اثر آنفلوآنزای اسپانیایی)، پیش‌نویس دولت را در میان دست‌نوشته‌هایش پیدا کردند. متنی ناتمام که علاوه بر ایرادهای نگارشی، بخش‌های مختلف آن هم ترتیب معینی نداشتند. این جستار اولین بار در کتاب اوراق ناپهنگام (۱۹۱۹)^۱ به چاپ رسید که مجموعه‌ای از جستارهای بورن بود و ویراستاری آن را جیمز اوپنهایم^۲ دوست و همکارش در مجلهٔ *سیون آرتس*، بر عهده داشت. از آن زمان تا کنون این متن با ویرایش‌های متفاوت و به اشکال بسیار متنوعی (در قالب مجموعه‌های آثار بورن یا مجموعه‌های دیگر، کتاب مستقل، کتاب الکترونیکی، وبسایت و غیره) منتشر شده که البته اختلاف زیادی میان آنها به چشم نمی‌خورد. به طور کلی می‌توان گفت که این ویرایش‌ها دو دسته‌اند: ۱) آنهایی که از ترتیب ویرایش اولیهٔ اوپنهایم پیروی می‌کنند و ۲) آنهایی که از ترتیب اصلاح‌شدهٔ کارل رِسیک^۳ ویراستار کتاب *جنگ و فرهنگ* بورن (۱۹۶۴)^۴ - مجموعهٔ دیگری از آثار بورن - پیروی می‌کنند. سعی من بر این بود که حتی‌الامکان بهترین نمونهٔ هریک از اینها را برای ترجمه برگزینم و نهایتاً به نسخهٔ انتشارات سی شارپ^۵ (کتاب مستقل) و نسخهٔ ویراستهٔ اولاف هانسن در یکی از جامع‌ترین مجموعه‌جستارهای بورن با عنوان *ارادهٔ رادیکال*^۶ رسیدم. پس از مطالعهٔ این دو، تصمیم گرفتم نسخهٔ سی شارپ را همچون متن اصلی و نسخهٔ هانسن را به منزلهٔ متن بدل یا کمکی در نظر بگیرم. برتری نسخهٔ سی شارپ در این بود که جز گردآوری پیش‌گفتار و مقدمه‌های بالا، بخش‌های گوناگون

1. Bourne, R. (1919). *Untimely Papers*. B. W. Huebsch.

2. James Oppenheim

3. Carl Resek

4. Bourne, R. (1964). **War and the Intellectuals**: Collected Essays, 1915-1919. Harper & Row

5. Bourne, R. (1998). *The State*. See Sharp Press.

6. Bourne, R. (1977). *The State*. In O. Hansen (ed.), *The Radical Will: Selected Writings, 1911-1918* (pp. 355-395). Urizen Books.

جستار را مشخصاً جداسازی و نام‌گذاری کرده بود (غیر از فصل اول که عنوان آن را خود انتخاب کرده‌ام) و متن نسبتاً منقحی داشت، به طوری که درخصوص اختلافات دو متن در محدود مواردی اقتدا به نسخه هانسن را منطقی‌تر دیدم. در طول ترجمه کوشیدم با افزودن پانوس‌های توضیحی ابهامات برآمده از بیان موجز و گاه آشفته مؤلف، متن ناتمام جستار و البته موضوعات ناآشنا برای خواننده وطنی را برطرف سازم. ضمناً، هرچا بالاجبار چیزی از خود به متن افزودم، آن را میان [] گذاشتم. اما بزرگ‌ترین تغییری که ایجاد کردم این بود که هفت پاراگراف انتهایی نسخه سی شارپ را - که در نسخه هانسن در ابتدای متن قرار داشت - به انتهای فصل اول کتاب حاضر انتقال دادم تا انسجام بیشتری به مباحث بدهم. غیر از بحث محتوایی، راهنمای من در این کار ساختار جمله‌ها و میزان پختگی آنها بود. حالا هرچه به پایان نزدیک می‌شویم با جملات طولانی‌تر و نثر خام‌تری روبه‌رو می‌شویم که به نظرم بیش از حد کار بورن را بهتر نشان می‌دهد. در ترجمه هم کوشیده‌ام از اصل امثال غافل نشوم و تا جایی که به معنا لطمه نزنند این خامی را حفظ کنم. اما کتاب جستار در کتاب حاضر از پنج فصل تشکیل شده که فصل نخست آن، «دولت و حکومت، کشور»، به تعاریف مد نظر بورن از این مفاهیم اختصاص دارد. فصل دوم مفهوم «گله انسانی» و نسبتش با جنگ را مطرح می‌کند. فصل سوم، که طولانی‌ترین آنهاست، در پس‌زمینه ماجرای ورود آمریکا به جنگ جهانی اول، به تفصیل توضیح می‌دهد که دولت‌ها چگونه ملت‌ها را برای شرکت در جنگ آماده می‌کنند. فصل چهارم برای ریشه‌یابی رفتارهای دولت آمریکا، به تبارشناسی آن از اولین پادشاهی انگلستان تا استقلال این دولت و تداوم آن تا اوایل قرن بیستم می‌پردازد. و بالاخره فصل پنجم، که مشخصاً نیمه‌کاره رها شده، برای دستیابی به شناختی عمیق‌تر از ساختار قدرت در دولت آمریکا، بنیان‌ها و ویژگی‌های کلیدی نظام حزبی آن را واکاوی می‌کند.

ورای اینها، که توضیحاتی ضروری بودند، به گمانم بهتر آن است سخن کوتاه کنم تا خوانندگان به اصل مطلب بپردازند. اما پیش از آن باید بگویم